

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD			PESEL																	

*miejsce
na naklejkę*

dysleksja

**EGZAMIN MATURALNY
Z JĘZYKA ŁEMKOWSKIEGO
POZIOM ROZSZERZONY**

DATA: **22 maja 2015 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **40**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu albo pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na tej stronie oraz karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MOZ-R1_1P-152

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

**Тема 1. На основі даного уривка тексту представ проблем і порозважай над ним.
Використай тезу і думки автора і однес ся до іншого тексту культури.
Твоя праца повинна чыслити не менше як 300 слів.**

Петро Мусянка

Што то є совіст, або по народному – сумліня

Совіст за енциклопедичном дефініціям то моральне почутя, в яком выявлят ся чловека самооціна одповідности дій в однесіню до прынятых в суспільстві і перетвореных во внутрішні переконаня норм моральности.

Мудре то – ні? Та виджу по Вашых очах, чую по Вашых серцях, же хоц то мудре, має ся Вам оно – як і мі – якісе тупе, мертве, зимне як камін. Ани кус не таке як совіст, ци речы – не по книжному, церковному, а по народному – сумліня.

І кед бы ішы вернути до енциклопедичности, і представити за ньом – дайме на то – слово „пожар”, буде там стояло: „Пожар – спаленя ся предметів не прызначеных до спаленя”. І прызнате – тото уж чысто без выразу. Бо пожар – стихія, то вістник нещестя, то носитель чловекого болю, то... знате зрештом сами што то пожар, хоц Вам може і рідна хыжа не згоріла... (Выбачте, але і сам здогадав ем ся, вкусил в язык, бо необачні ем оне вырюк. Адже вшыткым нам, і то не енциклопедичні, згоріла рідна хыжа, рідна Лемковина.)

За тото в скобках не нас повинно грызти сумліня, хоц... ци зробили мы достаточні достаточна жебы двигнути з попелищ нашу хыжу, наш прадідній, вітцівскій двір?! Нашу Вітчизну!

...Што то сумліня? Так на правду, од серця. (Поправляю – од серця, адже сумліня сідит радше не в голіві, а в серци, ци деси близко него, в каждом буд разі – в грудьох; тяжко нам дыхати, кед нас мучыт, або як вшыткы звыкли гварити, „грызе” сумліня.)

Сумліня то внутрішній голос, котрый звідую нашу голуву (яка старат ся одповісти – і аж товды мы полны яко „мы”, бо руки, ногы і рещта членів ся ту не чыслят) – ци, дайме на то:

Посвятили мы нашым дітям цілых себе, жебы пак они могли называти ся дітми. Нашыма. І одворотні: Ци в належытій мірі вшанували мы, або (кед маме ішы тото щестя) – шануеме своїх Родичів? Ци оддали, або оддаеме чест належну Вітцю і Матери, хоцбы лем зато, же годны мы были дітхнути Світ?

Ци?.. Такых „ци” сумліня задає през жытя без чысла. В однесіню до ближніх, сусідів, соспільства, Церкви, Народу. Вітчизны. Тепер звідат ся нас Сумліня раз ішы – ЦИ?!...

П. Мусянка, *Што то є совіст, або по народному – сумліня*, [в:] *Пред нами повселюдний спис – Голос Совісти, Выдана прынагідне, але не обоятне, Крениця-Лігниця 2002, с. 1–2.*

**Тема 2. Зроб порівнюючу аналізу і інтерпретацію вершів. Твоя праця повинна
числити не менше як 300 слів.**

Миколай Коневал

Споминка на Талергоф

В Талергофі, в чужым краю
Страждають Русины,
Мучены там, катуваны,
А вшиткы без вины.

Чом то, Боже!?
                          Чом так терплят,
Чом сут катуваны?
В чужым краю, в чужым світі,
Далеко од мамы?

То за своє, рідне слово!
За свій святий обряд,
То за свою отчизну –
За ню они терплят.

Не прилетит жаден пташок,
Ни голуб почтовий –
Як там дома отец, мати,
Жебы він ім повіл.

Терплят вітці в Талергофі,
Ждут діти маленькы.
Вшиткы они замучены!
Чом так терплят Лемкы?

Божа воля? Божа сила?
Чом Лемкы страждають?
Чом не годны республики,
Кед інчы ей мают!

***

Роки ідут, роки летят,
Гнет і нас не стане.
Але памят Талергофа
В нас на все остане.

М. Коневал, *Споминка на Талергоф*, [в:] ред. П. Трохановській, *Бесіда Нр 2 (113)*,
Крениця-Лігниця 2010, с. 19.

Петро Мурянка

Пісня Талергофців

В Талергофі на чужині
Гине рускій нарід,
За Вітчизну улюблену
Зносить тяжкы кары.

Слезы щыры, слезы чысты
Течут потоками,
Стражде Русин на чужині
Медже ворогами.

Ой, прилетте до нас пташкы
Серед той болести
І знад Сану, знад Попраду
Вістку нам принесте.

Кєд вернете – оповісте
Як ту нарід конат,
Най остане живым внукам
Памят вічна по нас.

П. Мурянка, *Пісня Талергофців*, [в:] ред. П. Малецкій, А. Трохановскій, *Пісні і співанкы Петра Мурянкы*, Горлиці 2012, с. 65–66.

WYPRACOWANIE

na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing.

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tabele wypełnia egzaminator!

		Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
wypowiedź argumentacyjna	A.	0 – 3 – 6 – 9		
	B.	0 – 3 – 6 – 9		
interpretacja porównawcza	A.	0 – 2 – 4 – 6		
	B.	0 – 4 – 8 – 12		
	C.	0 – 2		
	D.	0 – 3 – 6		
	E.	0 – 1 – 2		
	F.	0 – 2 – 4		
	G.	0 – 2 – 4		
	H.	0 – 2 – 4		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

MOZ-R1_1P-152

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

Miejsce na naklejkę
z nr. PESEL

WYPEŁNIA EGZAMINATOR

Temat: 1 2

	Punkty						
A	0	2	3	4	6	8	9
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
i	10	12	14	15	16	18	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
B	0	2					
	☐	☐					
C	0	3	6				
	☐	☐	☐				
D	0	1	2				
	☐	☐	☐				
E	0	2	4				
	☐	☐	☐				
F	0	2	4				
	☐	☐	☐				
G	0	2	4				
	☐	☐	☐				
H	0	2	4				
	☐	☐	☐				

☐ N	SUMA PUNKTÓW	<input type="text"/>	<input type="text"/>														
D	☐	☐	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9					
J	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO